

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van bijlage IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroeps-procedure

1. SITUERING

Met het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit worden aan bijlage IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en aan het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure (Milieuschadebesluit) volgende wijzigingen voorgesteld:

- punt 12 van bijlage IV DABM wordt afgestemd op punt 12 van bijlage III van Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieu-aansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade (Milieuschaderichtlijn);
- het Milieuschadebesluit wordt afgestemd op de Milieuschaderichtlijn en titel XV Milieuschade van het DABM;
- in het Milieuschadebesluit wordt een aantal verwijzingen naar artikelen van titel XV DABM vervangen, omdat die verwijzingen niet langer correct zijn als gevolg van de wijzigingen die met het decreet van 28 februari 2014 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur en het decreet van 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie zijn aangebracht aan titel XV DABM;
- een aantal materiële vergissingen in het Milieuschadebesluit, wordt rechtgezet.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 strekt er toe punt 12 van bijlage IV DABM af te stemmen op punt 12 van bijlage III Milieuschaderichtlijn. De Vlaamse Regering is, overeenkomstig de eerste zin van bijlage IV DABM, gemachtigd om deze bijlage te wijzigen teneinde de conformiteit met het Europees recht ter zake te garanderen.

De verwijzing naar verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap in punt 12 van bijlage III Milieuschaderichtlijn moet gelezen worden als een verwijzing naar Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, die verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap heeft vervangen.

Artikel 14, eerste en tweede lid, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, waarnaar huidig punt 12 van bijlage IV DABM verwijst, bevat geen materieelrechtelijke regels die betrekking hebben op eventuele toelatingen en verboden voor specifieke afvalstoffen. Deze materieelrechtelijke regels zijn immers in Verordening (EG) nr. 1013/2006 zelf

opgenomen. In punt 12 van bijlage IV DABM moet de verwijzing naar artikel 14, eerste en tweede lid, van het decreet van 23 december 2011 dan ook vervangen worden door een verwijzing naar Verordening (EG) nr. 1013/2006.

Aangezien in Verordening (EG) nr. 1013/2006 niet langer sprake is van “vergunning”, maar van “toestemming”, is het tevens aangewezen om voortaan in punt 12 van bijlage IV DABM het woord “toestemming” te gebruiken.

Gelet op de formulering van punt 12 van bijlage III Milieuschaderichtlijn wordt ervoor gekozen om voortaan in punt 12 van bijlage IV DABM de woorden “dan wel” te gebruiken in de plaats van het woord “of”.

Gelet op de formulering van punt 12 van bijlage III Milieuschaderichtlijn volstaat het ten slotte om in punt 12 van bijlage IV DABM louter te verwijzen naar “elke grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Unie waarvoor een toestemming is vereist dan wel een verbod geldt in de zin van verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen”. In punt 12 van bijlage IV DABM moeten de woorden “doorvoer of” dus niet behouden blijven. Elke grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Unie waarvoor een toestemming is vereist dan wel een verbod geldt in de zin van Verordening (EG) nr. 1013/2006, omvat ook elke doorvoer van afvalstoffen waarvoor een toestemming is vereist dan wel een verbod geldt in de zin van Verordening (EG) nr. 1013/2006.

Gelet op de complexiteit van de door te voeren wijzigingen voorziet voorliggende wijzigingsbepaling in een integrale vervanging van punt 12 van bijlage IV DABM.

Artikel 2

Artikel 4 Milieuschadebesluit bestaat slechts uit één zin maar vermeldt verkeerdelijk “§1.” en verdeelt zich verkeerdelijk over twee leden.

Voorliggende wijzigingsbepaling strekt er toe voornoemde materiële vergissingen recht te zetten.

Artikel 3

Ook huidig artikel 5, §2, eerste lid Milieuschadebesluit bevat een aantal zaken die moeten worden rechtgezet.

Zo wordt in artikel 5, §2, eerste lid Milieuschadebesluit verwezen naar “de exploitanten, vermeld in paragraaf 1, tweede lid” terwijl moet verwezen worden naar “de exploitanten, vermeld in paragraaf 1, eerste lid”.

Verder wordt in artikel 5, §2, eerste lid Milieuschadebesluit bepaald dat de bedoelde exploitanten onmiddellijk telefonisch melding moeten doen van het voorval, zijnde overeenkomstig artikel 5, §1, vierde lid, 1°, een gebeurtenis, handeling of nalatigheid waardoor een onmiddellijke dreiging van milieuschade is ontstaan, en van de genomen en geplande maatregelen bij de afdeling, bevoegd voor milieuhandhaving, zijnde overeenkomstig artikel 1, 5°, iuncto artikel 1, 3° Milieuschadebesluit de afdeling Milieu-inspectie van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie. De onmiddellijke telefonische melding vindt geen rechtsgrond in artikel 15.2.2 DABM dat artikel 5.2 Milieuschaderichtlijn omzet en waarin sprake is van een zo spoedig mogelijke melding. Ook in artikel 2, tweede lid, Milieuschadebesluit, dat artikel 15.2.2 DABM voor een goed begrip van de milieuschaderegelgeving in herinnering brengt, is sprake van een zo spoedig mogelijke melding. In artikel 5, §2, eerste lid, Milieuschadebesluit moet derhalve het woord “onmiddellijk” vervangen worden door de woorden “zo spoedig mogelijk”.

Op basis van artikel 15.2.2 DABM en artikel 2, tweede lid Milieuschadebesluit kan de meldingsplicht worden geïnterpreteerd alsof de plicht alleen bestaat in het geval dat de onmiddellijke dreiging van milieuschade, ondanks de genomen preventieve maatregelen, niet verdwenen is. De vraag is of een exploitant alsdan ook nog een back-up plan moet hebben en dus geplande maatregelen moet kunnen melden. Er kan immers van uitgegaan worden dat hij alles wat mogelijk is reeds zal geprobeerd hebben om de onmiddellijke dreiging van milieuschade weg te nemen, en dan pas het voorval zal melden. Derhalve is het aangewezen de woorden “en geplande” in artikel 5, §2, eerste lid Milieuschadebesluit te schrappen.

Gelet op het aantal recht te zetten zaken, wordt artikel 5, §2, eerste lid Milieuschadebesluit integraal vervangen.

Artikel 4

Artikel 8 Milieuschadebesluit ressorteert onder Afdeling 1. Preventieve maatregelen van Hoofdstuk 3. Bevoegdheden van de bevoegde instantie of haar gedelegeerde. Hoofdstuk VII van titel XVI DABM, waarnaar artikel 8 Milieuschadebesluit verwijst, betreft de veiligheidsmaatregelen.

Vermits artikel 8 Milieuschadebesluit bepaalt dat de bevoegde instantie of haar gedelegeerde overeenkomstig de bepalingen van titel XVI, hoofdstuk VII DABM, met uitzondering van de bepalingen van afdeling III, moet handelen, wekt het de indruk dat preventieve maatregelen ook mondeling kunnen worden opgelegd, hetgeen evenwel niet in overeenstemming is met artikel 11.4 Milieuschaderichtlijn en het nieuwe artikel 15.8.3ter DABM. Artikel 11.4 Milieuschaderichtlijn en het nieuwe artikel 15.8.3ter DABM sporen immers moeilijk samen met een mondeling opleggen van preventieve maatregelen, gelet op de verplichting om de precieze gronden waarop het besluit is gebaseerd en de rechtsmiddelen en de termijnen die voor die rechtsmiddelen gelden, te vermelden in het onverwijld aan de betrokken exploitant mede te delen besluit.

Op basis van de artikelen 16.7.3 en 16.7.5 DABM is het evenmin verplicht in het besluit waarbij preventieve maatregelen worden opgelegd, de precieze gronden te vermelden waarop het is gebaseerd en de rechtsmiddelen en de termijnen die voor die rechtsmiddelen gelden, te vermelden, hetgeen alweer niet spoort met artikel 11.4 Milieuschaderichtlijn en het nieuwe artikel 15.8.3ter DABM en bovendien verwarring en onduidelijkheid creëert.

Omwille van de vaststelling dat voormelde bepalingen van hoofdstuk VII van titel XVI DABM niet volledig conform zijn met de Milieuschaderichtlijn en titel XV DABM en bovendien verwarring en onduidelijkheid creëren, kan het tweede lid van artikel 8 Milieuschadebesluit niet behouden blijven. In artikel 8 Milieuschadebesluit moet ingeschreven worden hoe de bevoegde instantie of haar gedelegeerde moet handelen bij het opleggen van de nodige preventieve maatregelen aan de exploitant, het geven van instructies aan de exploitant die hij bij het nemen van de nodige preventieve maatregelen moet naleven en het ambtshalve nemen van de nodige preventieve maatregelen. Daarbij moet uiteraard rekening gehouden worden met voornoemde bepalingen van de Milieuschaderichtlijn en titel XV DABM.

Gelet op de complexiteit hiervan en het feit dat er ook nog een aantal andere zaken moet gewijzigd worden, wordt artikel 8 Milieuschadebesluit integraal vervangen, met als resultaat:

- een eerste paragraaf die in essentie bestaat uit de tekst van het eerste lid van artikel 8 Milieuschadebesluit, met dien verstande dat:
 - o het getal "15.8.4" wordt vervangen door de zinsnede "15.8.4, eerste lid,". Artikel 15.8.4 DABM bestaat ten gevolge van de wijziging door het decreet van 18 december 2015 uit twee leden. De bevoegdheden, waarvan sprake, liggen door die wijziging vervat in artikel 15.8.4, eerste lid DABM;
 - o de tekst wordt afgestemd op de tekst van artikel 15.8.4, eerste lid, 2° tot en met 4° DABM;
- een tweede paragraaf die de wijze bevat waarop de besluiten, bedoeld in de eerste paragraaf, ter kennis moeten worden gebracht van de exploitant en de personen op wiens terrein de preventieve maatregelen geheel of gedeeltelijk worden genomen, alsmede de gegevens die deze besluiten ten minste moeten bevatten;
- een derde paragraaf die hetgeen in het tweede lid van artikel 15.8.4 DABM wordt gesteld, voor een goed begrip van de milieuschaderegelgeving in herinnering brengt.

Artikel 5

Artikel 9 Milieuschadebesluit ressorteert onder Afdeling 2. Inperkingsmaatregelen van Hoofdstuk 3. Bevoegdheden van de bevoegde instantie of haar gedelegeerde.

Om dezelfde redenen als vermeld in de toelichting bij artikel 4, kan ook het tweede lid van artikel 9, §1 Milieuschadebesluit niet behouden blijven. Verder is het ook zo dat de personen op wiens terrein de inperkingsmaatregelen geheel of gedeeltelijk worden genomen en de betrokken exploitant, overeenkomstig artikel 15.8.11 DABM iuncto huidig nog niet in werking getreden artikel 9, §2, Milieuschadebesluit, eerst moeten "gehoord" worden. Dit spoort niet met het mondeling nemen van inperkingsmaatregelen. Bijgevolg moet in artikel 9 Milieuschadebesluit ingeschreven worden hoe de bevoegde instantie of haar gedelegeerde moet handelen bij het opleggen van de nodige inperkingsmaatregelen aan de exploitant, het geven van instructies aan de exploitant, die hij bij het nemen van de nodige inperkingsmaatregelen moet naleven, en het ambtshalve nemen van de nodige inperkingsmaatregelen.

Daarbij moet uiteraard rekening worden gehouden met de betreffende bepalingen van de Milieuschaderichtlijn en titel XV DABM.

Gelet op de complexiteit hiervan en het feit dat er ook nog een aantal andere zaken moet gewijzigd worden, wordt artikel 9 Milieuschadebesluit integraal vervangen, met als resultaat:

- een eerste paragraaf die bestaat uit de tekst van het eerste lid van huidig artikel 9, §1, Milieuschadebesluit, met dien verstande dat:
 - het getal “15.8.6” wordt vervangen door de zinsnede “15.8.6, eerste lid,”, aangezien artikel 15.8.6 DABM ten gevolge van de wijziging door het decreet van 18 december 2015 uit drie leden bestaat en de bevoegdheden, waarvan sprake, daardoor vervat liggen in artikel 15.8.6, eerste lid DABM;
 - de betreffende tekst wordt afgestemd op de tekst van artikel 15.8.6, eerste lid, 2° tot en met 4° DABM;
- een tweede paragraaf die bestaat uit de tekst van artikel 9, §2, Milieuschadebesluit, zij het enigszins anders geformuleerd en zodoende ook met rechtzetting van de materiële vergissing die erin was geslopen;
- een derde paragraaf die de wijze bevat waarop de besluiten, bedoeld in de eerste paragraaf, ter kennis moeten gebracht worden van de exploitant en de personen op wiens terrein de inperkingsmaatregelen geheel of gedeeltelijk worden genomen alsmede de gegevens die deze besluiten ten minste moeten bevatten;
- een vierde paragraaf die hetgeen in het tweede lid van artikel 15.8.6 DABM wordt gesteld, voor een goed begrip van de milieuschaderegelgeving, in herinnering brengt.

Artikel 6

Voorliggende wijzigingsbepaling strekt er toe:

- in artikel 10 Milieuschadebesluit het getal “15.8.6” te vervangen door de zinsnede “15.8.6, eerste lid,”, omdat artikel 15.8.6 DABM ten gevolge van de wijziging door het decreet van 18 december 2015 uit drie leden bestaat en de bevoegdheden, waarvan sprake, daardoor vervat liggen in artikel 15.8.6, eerste lid DABM;
- in punt 1° van artikel 10 Milieuschadebesluit het woord “vereiste” te vervangen door het woord “nodige” en in punt 2° van artikel 10 Milieuschadebesluit de woorden “de nodige” in te voegen tussen het woord “ambtshalve” en het woord “herstelmaatregelen”, aangezien in artikel 15.8.6, eerste lid DABM sprake is van “de nodige” herstelmaatregelen (artikel 6.2 Milieuschaderichtlijn).

Artikel 7

In artikel 14, §3, eerste lid Milieuschadebesluit wordt de verwijzing naar artikel 15.8.21 DABM vervangen door een verwijzing naar artikel 15.8.6, tweede lid DABM. Als gevolg van de wijzigingen die door de decreten van 28 februari 2014 en 18 december 2015 werden aangebracht aan titel XV DABM, bevat artikel 15.8.6, tweede lid, DABM nu de verwijzing naar de vergunningen die voordien werden vermeld in artikel 15.8.21 DABM.

Artikel 8

Voorliggende wijzigingsbepaling voorziet in de vervanging van punt 1 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit om de hierna vermelde redenen.

Artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit bepaalt enerzijds de gegevens die de bevoegde instantie in het conformiteitsattest moet vermelden, zijnde de termijn waarbinnen de herstelmaatregelen moeten worden genomen, en de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen het conformiteitsattest en de daarvoor uitgetrokken termijn, en anderzijds de gegevens die de bevoegde instantie in het conformiteitsattest kan vermelden, zijnde instructies over de modaliteiten van uitvoering van de herstelmaatregelen. Artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit vermeldt evenwel geenszins dat het conformiteitsattest tevens de precieze gronden waarop het is gebaseerd, moet vermelden. Aangezien het conformiteitsattest het besluit betreft waarbij de herstelmaatregelen worden opgelegd, is zulks nochtans, onder meer overeenkomstig het nieuwe artikel 15.8.3ter DABM, vereist. Verder is het ook zo dat de artikelen 8 en 9 Milieuschadebesluit, na vervanging, eveneens zullen vermelden dat de aldaar bedoelde besluiten de precieze gronden moeten vermelden waarop zij zijn gebaseerd (zie de artikelen 4 en 5 van het voorontwerp van

besluit). Voor een goed begrip van de milieuschaderegelgeving is het dan ook aangewezen in artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit in te schrijven dat het conformiteitsattest tevens de precieze gronden waarop het is gebaseerd, moet vermelden. Dit gebeurt bij voorkeur in punt 1 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit, zijnde in de opsomming. Door de tekst van punt 1 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit te vervangen door “de precieze gronden vermeldt waarop het is gebaseerd” wordt hieraan tegemoetgekomen.

Voorliggende wijzigingsbepaling voorziet daarnaast in de vervanging van de punten 2 en 3 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit om de hierna vermelde reden. Daar de tekst van punt 1 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit wordt vervangen door “de precieze gronden vermeldt waarop het is gebaseerd”, moet de opsomming die volgt, hernummerd worden.

Voorliggende wijzigingsbepaling voorziet ten slotte in de toevoeging van een punt 4 aan artikel 15, derde lid, van het Milieuschadebesluit om de hierna vermelde reden. Huidig artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit vermeldt dat het conformiteitsattest de mogelijkheid om beroep aan te tekenen en de daarvoor uitgetrokken termijn moet vermelden. Daarbij wordt evenwel niet gespecificeerd dat de instantie waarbij en de wijze waarop beroep moet worden ingediend, moet vermeld worden. Voor een goed begrip van de milieuschaderegelgeving is het dan ook aangewezen de tekst van punt 3 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit te vervangen door “de instantie vermeldt waarbij beroep kan worden ingediend, alsook de wijze waarop en de termijn waarbinnen dat beroep moet worden ingediend”. Daar de tekst van punt 3 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit, zoals reeds vermeld, evenwel wordt vervangen door de tekst van punt 2 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit, wordt er aan artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit een vierde punt toegevoegd, dat de tekst bevat van punt 3 van artikel 15, derde lid Milieuschadebesluit, gewijzigd in de zin zoals vermeld.

Artikel 9

Voorliggende wijzigingsbepaling strekt er toe:

- de tekst van artikel 16, eerste lid Milieuschadebesluit af te stemmen op de tekst van artikel 15.8.6, tweede lid DABM, dat, als gevolg van de wijzigingen die door de decreten van 28 februari 2014 en 18 december 2015 werden aangebracht aan titel XV DABM, heden de beoogde vergunningen en meldingen vermeldt;
- in artikel 16, tweede lid Milieuschadebesluit de verwijzing naar artikel 15.8.21, tweede lid DABM te vervangen door een verwijzing naar artikel 15.8.6, derde lid DABM, dat, als gevolg van de wijzigingen die door de decreten van 28 februari 2014 en 18 december 2015 werden aangebracht aan titel XV DABM, bepaalt dat de Vlaamse Regering moet bepalen welke instanties ter zake voorafgaandelijk advies moeten verlenen.

Artikel 10

Voorliggende wijzigingsbepaling strekt er toe een materiële vergissing in artikel 23, tweede lid Milieuschadebesluit recht te zetten.

3. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Het advies van de Inspectie van Financiën van 14 oktober 2016 gaat als bijlage 2 en stelt dat het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist is.

4. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelskader of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

5. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/241 van 16 juni 2016.

Het voorstel van beslissing betreft een voorontwerp van besluit waar geen vrije beleidsruimte bestaat, zonder belangrijke inhoudelijke impact en met een louter formeel karakter en vereist dan ook geen reguleringssimpactanalyse.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit tot wijziging van bijlage IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake milieuschade, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw